ג: שבועות שתים פרק ראשון שבועות

הא דומיא דמראות נגעים קתני. הא דלא פריך מיליאות השבת מטום דיליאות גופייהו לא ידעינן דהוו כולהו לחיובא אלא מדומיא דמראות נגעים לקמן בפירקין (דף ה.): **לעולם** בר' ישמעאל. לקמן (דף ד.) מפרש אמאי לא מוקמינן לה נמי כר' עקיבא: **אבל** לענין מלקות חיובי מיחייב

וכדרבא. סוגיא דהכא כרבין דאמר התם (דף כא.) אכלתי ולא אכלתי שקר ואזהרתים אלא משבעו בשמי נשקר אוכל ולא אוכל עובר בלא יחל ואיהו שוא נשבע לשבועת את הידוע ואליביה מסקינן בפירוש ריבתה תורה אכל רב דימי אמר התם אכלתי ולא אכלתי שוא ולא נריכא לאלי ריבתה תורה ולדידיה לא מיתוקמא ב' שהן ד' דלא מפרשי טפי הני מהני למלקות ולפי זה למאי דמסיק קסבר לאו שאין בו מעשה לוקין עליו תימה לר"י דאמאי מיפרשי הני טפי מהני ונראה לאף על גב דלענין מלקות כולהו שוין מ"מ שייך שפיר למיתני בהו ב' שהן ד' משום דבשתים קרבן נמי אית בהו אע"ג דמתניתין לא איירי אלא במלקות וריש"א פי' דסוגיא זו כרבין כדפי' ולדידיה מיפרשי עפי אוכל ולא אוכל מאכלתי ולא אכלתי דפשטא דלא תשבעו משמע להבא כדפירש בקונט' גבי רב דימי דהכי קאמר רחמנא לא תשבעו בשמי כדי לשקר בשבועה לאחר זמן ואפי' רבין מודה והא דמפיק ליה מפשטיה ומוקי לה באכלתי ולא אכלתי היינו משום דלהבא נפקא מלא יחל ולהכי חשיב הכא אכלתי ולא אכלתי שהן ד' דלא מיפרשי משום דקרא לא משמע אלא להבא ולא מוקי ליה באכלתי ולא אכלתי אלא משום דלא ניחא ליה לאוקמי בלאו יתירא:

וכדרבא. תימה לאמאי מייתי מילתיה דרבא אדרבה ס"ל לאתויי מילתיה דר' יוחנן דאמר[ב] לשון לשון שתי פעמים אם אינו ענין לשבועת את תנהו ענין לשבועת שקר דממילתיה דר' יוחנן הוה לקי אפילו באוכל ולא אכל אי לאו מילתיה דרבא וי"ל דהיינו דפריך בשלמא אכלתי ולא אכלתי כדרבא אלא אוכל ולא אכל לאו שאין בו מעשה הוא ומשני דקסבר ר' שמעאל לאו שאין בו מעשה לוקין עליו פירוש ולית ליה דרבא [ג] אלא דריש לשון לשון ב' פעמים אם אינו ענין לשבועת שקר אין אוכל ולא אכל אין אכלתי ולא אכלתי:

בפירוש ריבתה תורה. פירש בקונט' מלשון לשון ב' פעמים ולאין נראה דאין זה בפירוש דאהכיא דרשא גופה פריך לקמן (דף כא.) ומאי שנא פירוש דאפי' אוכל ולא אכל נמי אלא נראה כפירוש ר"מ דפירש בפירוש ריבתה בדברות הראשונות כתיב כתיב (שמות כ) לא תענה ברעך עד שקר ובדברות אחרונות כתיב (דברים ה) עד שוא לומר דשוא ושקר אחד הן: **אי** הכי קשיא הך דאלו הן הלוקין. פירש בקונטרס דל"ג ליה משום דלמסקנא דהכא מלי סבר דאין לוקין עליו ופריך התם מי הכי לאו שאין בו מעשה נמי לפי המסקנא דהכא ועי"ל [ד] דהתם רולה לייסב דרבי ישמעאל דקאמר התם מייבי מיתות ב"ד ישנן בכלל מלקות אפי' למ"ד אין לוקין עליו ולמאי דפריסי' דדוקא הכא סבר רבי ישמעאל דלוקין עליו מלשון שוא אחי שפיר: **התראת** ספק היא. אבל משום דהוי לאו שאין בו מעשה לא מיפטר דקסבר ריש לקיש דלוקין עליו ותימה דבפ' ד' מיתות (סנהדרין דף סה: ושם) פטר ר"ל חסמה והנהיגה בקול דעקימת שפתיו לא הוי מעשה וי"ל דהתם אליבא דרבנן קאמר דנהשוכר את הפועלים (כ"מ דף ה: ושם) פריך ליה רבי יוחנן ממתני' דאם המיר מומר וסופג את הארבעים ומשני ר"ל הא מני ר' יהודה היא דלמא ר' יהודה היא ומשום דבא שאין בו מעשה דקא פטר ליה לסותיר דלמא ר' יהודה היא ומשום דבא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה הוא שאין לוקין עליו. אלא האי סתמא אשבח. דתנן שבועה המוסיר מטום לא תוסיפו ול